

7/3576

T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

27 Ekim 2004

SAYI : B.11.0.APK.0.10.01.21./EA-1482 - 40414
KONU : Konya Milletvekili
Sayın Atilla KART'ın
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: TBMM Başkanlığının 27.09.2004 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-6929 sayılı yazısı.

Konya Milletvekili Sayın Atilla KART'ın 7/3576-7195 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

E K :

1 Cevap formu(4 Sayfa)

DAĞITIM:

TBMM Başkanlığına
Başbakanlığa

**KONYA MİLLETVEKİLİ SAYIN ATILLA KART'IN
7/3576-7195 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI**

SORU: Bilindiği gibi; Karayolu Taşıma Kanunu Tasarısı, 4925 sayılı kanun olarak 10.07.2003 tarihinde kabul edilmiş ve 19.07.2003 tarih-25173 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliği de 25.02.2004 tarih 25384 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmış ve yürürlüğe girmiştir.

Taşıma sektörüne disiplin ve düzen getirmeyi, çalışanları eğitmeyi, yıkıcı ve haksız rekabeti engellemeyi ve bağlı olarak hizmet kalitesini yükseltmeyi hedefleyen bu tasarının uygulamada vardığı sonuç ise; yasanın amacıyla bağdaşmayacak haksızlıkların doğmasına yol açmıştır. Kamyoncu esnafı altından kalkamayacağı külfetlerle karşı karşıya kalmıştır.

Kanunun amacı ve içeriği ile, yönetmeliğin içeriğinin farklı olması, norm tekniğine uygun olmaması ve ülke gerçekleriyle bağdaşmaması sonucunda; uygulamada büyük haksızlık ve mağduriyetler doğmuştur.

Açıklanan sebeplerle, bu düzenlemelerin yeniden gözden geçirilmesi öncelikle yönetmelik düzenlemelerinin yasanın amacıyla ve ülke gerçekleriyle bağdaşır hale gelmesi ve getirilmesi gerçeği karşısında, aşağıdaki soruların cevaplandırılmasını talep etmek gereği doğmuştur;

1- Yetki belgesi alınmasına yönelik işlemlerin yürütülmesi amacıyla İl merkezlerinde ve bu arada Konya'da, Ulaştırma Bakanlığı'na bağlı büro açılması,

2-Sahibi olduğu bir aracıyla nakliyecilik faaliyetinde bulunan nakliyecisi esnaftan yetki belgesi için ücret alınmaması,

3-Yürürlüğe girecek olan yaş tahdidi sebebiyle aracını yenilemek durumunda kalan nakliyecisi esnafımız için hurda indirimi uygulamasının yapılması

4-Yürürlüğe girecek olan asgari tonaj uygulamasında ön görülen toplam 25 tonluk araç sahibi olma şartının, ortalama 1 kamyonun istiap haddi olan 14 tona çekilmesi

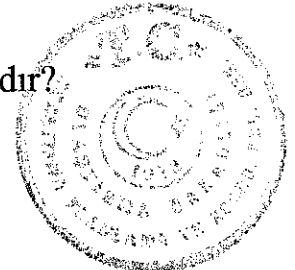
5-Halen yürürlükte olmasına rağmen işlerlik kazanamamış olan tonaj tahdidi denetimlerinin sabit ve mobil kantarlar aracılığıyla yurt genelinde özenle uygulanması

6-Yukarıda açıklaması yapılan hususların dışında, Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu'nun tespit etmiş olduğu önerilerin uygulanması konusunda ve re'sen tespit edilen diğer konularda;

7-En nihayet; nakliyecisi ve emeğiyle geçinen esnafın, gelirinin çok üstünde yasal yükümlülüklerle sorumlu olmasına yol açan bu haksız ve hukuk dışı uygulamaların sona erdirilmesi yolunda;

Ulaştırma Bakanlığı tarafından hangi çalışmalar yapılmaktadır?

./..

CEVAP: Ülkemizde Karayolu Taşımacılığını düzenleyen ilk yasa olma niteliğini taşıyan 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nun;

Amaç başlıklı 1. maddesi; "Bu Kanunun amacı; karayolu taşımalarını ülke ekonomisinin gerektirdiği şekilde düzenlemek, taşımada düzeni ve güvenliği sağlamak, taşımacı, acente ve taşıma işleri komisyoncuları ile taşıma işlerinde istihdam edilenlerin niteliklerini, haklarını ve sorumluluklarını saptamak",

Kapsam başlıklı 2. maddesi de; "Bu kanun kamuya açık karayolunda motorlu taşıtlarla yapılan yolcu ve eşya taşımalarını, taşımacıları, taşıma acentelerini, taşıma işleri komisyoncularını, nakliyat ambarı ve kargo işletmecilerini, taşıma işlerinde çalışanlar ile taşımalarda yararlanılan her türlü taşıt, araç, gereç, yapıları ve benzerlerini kapsar" hükümlerini içermektedir.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunun amaç ve kapsamına uygun olarak Bakanlığımızca hazırlanan Karayolu Taşıma Yönetmeliği 25.02.2004 tarih ve 25384 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur. Yürürlüğe konulan bu Yönetmelik'le; Yönetmelik kapsamında yer alan faaliyet alanları, bu alanlarda faaliyette bulunacakların alacakları yetki belgesi türleri ve belge alma şartları ayrı ayrı düzenlenmiştir. Yetki belgesi türlerinin yapacağı faaliyet alanına göre mali yeterlilik şartları da getirilmiştir. İddia edildiği gibi kanunun amacı ve içeriği ile yönetmeliğin içeriğinin farklı olması söz konusu değildir.

1-3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'la Bakanlığımız taşra birimleri, Bölge Müdürlükleri şeklinde oluşmuştur. Ankara, İstanbul, İzmir, Antalya, Mersin, Diyarbakır, Erzurum, Trabzon, Samsun ve Çanakkale illerinde Bölge Müdürlükleri olarak hizmet verilmektedir. Konya ili Ankara Bölge Müdürlüğümüzün görev alanında bulunmaktadır. Konya ilimizde şube açılması için ihtiyaç bulunmadığından bu yönde herhangi bir çalışma da bulunmamaktadır.

2-4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nun 33. maddesi, Bakanlığımız tarafından verilecek yetki belgesi ve taşıt kartlarından ücret alınacağını, ücret alınmadan yetki belgeleri ve taşıt kartlarının verilmeyeceğini hükme bağlamış bulunmaktadır. Bu nedenle, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ve bu Kanuna göre hazırlanmış Yönetmelik uyarınca yetki belgelerinden alınmakta olan ücretlerden vazgeçilmesi mümkün bulunmamaktadır.

4925 sayılı Kanuna bağlı olarak hazırlanan Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında ticari maksatla karayoluyla şehirlerarası eşya taşımacılığı konusunda faaliyette bulunacak gerçek ve tüzel kişilerin (K1) yetki belgesi alması gerekmektedir.

(K1) yetki belgesi 5 yıl süre ile geçerli olarak verilmekte olup, ücreti 10 Milyar TL olarak belirlenmiştir. Ancak, Yönetmeliğin geçici 3. maddesine göre Bakanlığımızca 24.02.2004-24.11.2004 tarihleri arasında (K) türü belge alanlar için %90, 24.11.2004-24.02.2005 tarihleri arasında yetki belgesi alacaklar için %85 oranında indirim uygulanmaktadır.

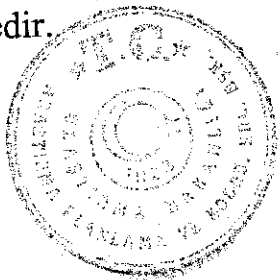
3-20 yaşını aşmış özel otoların hurdaya ayrılması kaydıyla, yeni taşıt alımında uygulanan vergi indiriminin, kamyon, kamyonet, otobüs, minibüs ve benzeri taşıtlarda da uygulanması için Maliye Bakanlığı nezdinde girişimde bulunulmuştur.

Maliye Bakanlığının cevabi yazısında; hurdaya ayrılan araç ile aynı cins araç olması koşuluyla, motor silindir hacmi 1600 cm³'ün altındaki binek otomobiller ile motor silindir hacmine bakılmaksızın minibüs, midibüs, otobüs, kamyon, kamyonet, panel, Tır Çekicisi gibi taşıt ve tescile tabi kara nakil vasıtalarının ilk iktisabında ÖTV indirimi uygulamasının mümkün olduğu açıklanmıştır.

Yine bu konuda, ülke ekonomisine canlılık kazandırmak, istihdama katkı sağlamak ve ülke ekonomisinin rekabet gücünü artırmak için yabancılara ikinci el taşıt satışı ve devri ile ihracatına ilişkin esasları düzenlemek amacıyla hazırlanan 5086 sayılı "Yabancılara İkinci El Taşıt Satışı Hakkında Kanun", 14.02.2004 tarih ve 25373 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

4-Karayolu Taşıma Kanunu ve bu kanuna göre hazırlanarak yürürlüğe konulan Karayolu Taşıma Yönetmeliği hazırlık çalışmalarında, Ülkemiz karayolu taşımalarının içinde bulunduğu durum da göz önünde bulundurularak buna göre bir düzenleyemeye gidilmiştir. Bugüne kadar verimsiz, ekonomik olmayan ve maliyetin altında bireysel bir taşıma yapılmakta olduğundan, yeni düzenlemede bireysel taşımacılığın yerine kurumsal taşımacılığa geçişin sağlanması amaçlanmış ve bu nedenle 25 ton kapasite şartı getirilmiş bulunmaktadır.

5-Tonaj tahdidi ile ilgili denetimlerin, sabit ve mobil kantarlar aracılığıyla yurt genelinde yapılması Bakanlığımızca da uygun görülmekte ve desteklenmektedir. Bu konudaki uygulama ve denetlemeler, bu güne kadar İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü ile Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü'nce yapılmakta idi. Yeni düzenleme ile; karayolu alt yapısının tahrip edilmesinin önlenmesi ve karayolu trafik güvenliğini tehdit eden olumsuzlukların asgariye indirilmesi için Bakanlığımız koordinatörlüğünde yapılan çalışmalar devam etmektedir.

./..

Diğer taraftan, Karayolu Taşıma Yönetmeliği ile tüm ticari taşıma faaliyetleri düzenleme kapsamına alınmıştır. Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin 17. maddesi ile tonaj konusunda yeni düzenleme yapılmıştır. Yetki belgesi sahiplerinin taşımalarında kullanacağı taşıtların, Karayolu Taşıma Yönetmeliği ile 2918 sayılı Karayolu Trafik Kanunu ve Karayolları Trafik Yönetmeliğinde belirtilen istiap haddi, ağırlık, boyut ve yüksekliklere uygun olması ve buna göre taşıma yapılması zorunluluğu getirilmiştir.

6-Karayolu Taşıma Yönetmeliği hazırlıklarında Bakanlıklar, Üniversiteler ile tüm sivil toplam kuruluşlarının (UND, UKAT, RODER, UTİKAD, UATOD, UYTAD, TODER, TŞOF, TESK, TOBB gibi) görüş ve önerileri birden çok sayıda alınmak suretiyle istifade edilmiştir. Uygulamada da, bütün öneri ve şikayetler dikkate alınmakta ve sektörün sağlıklı işlemesini ve gelişmesini engelleyici olumsuzluklar tespit edilerek giderilmeye çalışılmaktadır.

7-Yapılan uygulamalar, yürürlükteki mevzuatın uygulanmasından ibaret olup, nakliyeciler ve emeğiyle geçinen esnafın, gelirinin çok üstünde herhangi bir yükümlülük yüklenmesi söz konusu değildir. Bakanlık olarak uygulamada karşılaşılan problemlerin çözümüne yönelik bütün tedbirler alınmış ve alınmaya devam edilecektir.

